

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ו אב תשע"ט | דף היומי בבלי: כריתות ו.

דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תש"ו עד סעיף ג'.

מוסר: שמירת הלשון פרק ח' 'עוד מצינו' עד פרק ח' 'יותר מזה'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: חובת הלבבות שער הבחינה פ"ד 'והשביעית' עד פ"ה 'ואחר כן ישיב אל ליבו'

האם מותר לברר אצל משפחת כהן את זמני הפתיחה של גן החיות? | הקב"ה סידר לי מונית
ספיישל בחצי חיים | "בוקר טוב!" אמר האדמו"ר לנאצי המופתע | 1709

הסיפור היומי

כשהגיעו לרחוב הנביאים החליט הנהג להוריד
את השניים, אבל אז צפצף הביפר: "יחזקאל
פינת הושע, יחזקאל פינת הושע, מי לוקח?"

איך משיגים מונית מביה"ח 'משגב לדרך' עד 'גאולה' ב-20 שקלים בלבד

אבל הגברת לא נרתעה. "תתחיל את הנסיעה, תפעיל מונה,
וכשהוא יגיע לסכום של עשרים שקלים תוריד אותי". הנהג
הסכים, הילד ואמו נכנסו למונית.

כשהמונה הגיע לעשרים שקלים, ביקש הנהג לעצור, אבל
שוטר תנועה שעמד באזור הרתיע אותו. "אי אפשר לעצור כשיש
שוטר", אמר הנהג, "אמשיך עוד קצת".

כשהגיעו לרחוב הנביאים החליט הנהג להוריד את השניים,
אבל אז צפצף הביפר: "יחזקאל פינת הושע, יחזקאל פינת הושע,
מי לוקח?"

"אני!" קרא הנהג לתוך הפומית, ולנוסעת אמר: "אל תרדי, אני
ממילא צריך לנסוע ליחזקאל פינת הושע..."

הנהג המשיך בנסיעה, וכשהוא נרגש ביותר אמר: "הקדוש
ברוך רצה שאקח אתכם עד יחזקאל פינת הושע בעשרים שקל!
איזה יופי!!!"

(גיליון 'השגחה פרטית' עקב-ראה תשע"ט)

הדבר שהכי הטריד את רעייתי כשהיתה צריכה ללכת עם
הילד לרופא - יותר מכל הדרך והבירוקרטיה והתור - היה
הנושא של שמירת עיניים. איך היא נוסעת באוטובוס מגאולה
עד 'משגב לדרך'. הדרך עוברת בין האוכלוסיות השונות, ובקיץ
המראות שנראים באוטובוס אינם מתאימים לעיניים טהורות של
ילד יהודי.

את הדרך הלך עשתה באוטובוס. לא חשבה שיהיה גרוע כל
כך, אך אחרי הדרך שעברה בהלך, תוך ניסיון להעסיק אותה
ואת הילד במשחקי אצבעות כדי שלא להביט במה שאין לראות,
החליטה שבחזור תיקח מונית, ויהי מה.

אחרי הביקור אצל הרופא עצרה מונית, ואמרה לנהג: "תוכל
להסיע אותי לרחוב יחזקאל פינת הושע? אשלם לך עשרים
שקלים". זה כל הסכום שהיה לה.

"עשרים שקלים!?" נדהם הנהג מהסכום הפעוט, "יחזקאל
פינת הושע זה חמישים שקלים, גברת".

קבל את גיליון 'לקראת שבת' ישירות למייל שלח מייל: dirshu@dirshu.co.il

מה עדיף - ללמוד בלילה או להשכים להתפלל שחרית בישיבה? כיצד מתגברים על העצלות בהשכמת הבוקר? ואיך ניתן להתחבר למילות התפילה

חלק ראשון מתוך שו"ת מיוחד עם ראשי הישיבות הגאונים רבי שרגא שטיינמן שליט"א ורבי נפתלי קופשיץ שליט"א, שנערך במסגרת כנס 'סדר הכנה' שע"י 'דרשו'

תמלל וערך: יעקב א. לוסטיגמן

"בחורים יקרים, אני מקנא בכם על הזכות שנפלה בחלקכם, שזכיתם לשמוע משנה סדורה ולקבל תשובות חדות וברורות מפי גדולי ראשי הישיבות, הגאונים שליט"א, דבר שאני ורבים אחרים לא זכו לו לפני עלותם לישיבה הגדולה, וגם במהלך שנות לימודם בישיבה".

את הדברים הללו אמר הרה"ג ר' בנימין בירנצוויג שליט"א, בסיומו של השו"ת המיוחד שהתקיים במסגרת 'סדר הכנה' של 'דרשו', עם ראשי הישיבות, הגאון רבי שרגא שטיינמן ראש ישיבות 'אורחות תורה' ו'קהילות יעקב', והגאון רבי נפתלי קופשיץ שליט"א, מראשי ישיבת 'בית מדרש עליון'.

הרב בירנצוויג, ר"מ בישיבת 'אמרי משה' בירושלים, הציג בפני ראשי הישיבה שליט"א את השאלות שנשלחו מבעוד מועד על ידי הבחורים המשתתפים בכינוס המיוחד שכל כולו הכנה והיערכות נפשית ורוחנית לקראת עלייתם לישיבה הגדולה בתחילתו של זמן 'אלול' הבעל"ט.

שטייגן בלילה, או שחרית בישיבה?

השאלה הראשונה אותה הציג הרב בירנצוויג בפני ראשי הישיבה עסקה בסוגיית התפילה בישיבה: "לא פעם נתקל בחור בהתלבטות קשה. הוא מרגיש שיש לו יכולת לעשות יותר 'שטייגן' בשעות הלילה, אחרי הסדרים. מאידך הלימוד עד שעה מאוחרת גורם לו לקום באיחור ולהפסיד את התפילה בישיבה, או לחלופין הוא כן מצליח לקום בשעה הרגילה אבל אז הוא יותר עייף ופחות מרוכז בתפילה, וכך הוא מפסיד את המעלה שיש בתפילה בישיבה.

"מה היא הדרך הנכונה שהבחור צריך ללכת בה, ועד כמה התפילה דווקא בישיבה חשובה כל כך. האם היא עדיפה על הלימוד בהתמדה גדולה בשעות הלילה?".

ראש הישיבה הגאון רבי נתן קופשיץ השיב על שאלה זו ובתחילת דבריו הביא הגמרא (נדה ע:): "מה יעשה אדם ויחכם? אמר להן ירבה בישיבה וימעט בסחורה. אמרו הרבה עשו כן ולא הועיל להם... אלא יבקשו רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר: כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה".

"מוכח מדברי הגמרא", אמר ראש הישיבה, "כי אין כל אפשרות

להיות תלמיד חכם מבלי שיבקש רחמים ממי שהחכמה שלו. "ברור כשמש שכשאדם מתפלל בישיבה באופן מסודר, התפילה שלו היא עם כוונה גדולה יותר, בצורה מעולה יותר. אין ספק שהצורה של 'יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו' היא הרבה יותר מעולה והרבה יותר גבוהה בישיבה מאשר מתפללים בשטיבל בשעה מאוחר וכדו'...".

ללמוד מבנות צלפחד

"בהזדמנות זו אני רוצה לומר רעיון נוסף", אמר הגר"נ, "הדבר נוגע באופן כללי לשמירת הסדרים. בחור יכול לומר למה בעצם אני צריך להתפלל בישיבה? הרי אין דרישה כזאת בהלכה, להתפלל דווקא בישיבה.

"פרשת 'מסעי', היא למעשה הסיום של התורה, לפני ספר 'דברים' שהוא משנה תורה ושאר משה רבינו. ומה כתוב בסוף פרשת מסעי? כיצד מסיים הקב"ה את התורה? בסיפור המעשה של בנות צלפחד שהיו לבני דודיהן לנשים.

"לכאורה יש לתמוה על כך. יש הרבה מאוד פרשות אחרות שהיו יכולות להיות כביכול סיום יותר מוצלח, למה דווקא הסיפור של בנות צלפחד?

"אומר הספורנו שבנות צלפחד לא היו מחויבות להינשא לאנשים מבני משפחת אביהן. התורה אומרת "לטוב בעיניהן תהינה לנשים", ובכל זאת הן בחרו דווקא בבני דודיהן, כי הן הבינו שזה רצון ה'.

"זה יסוד גדול מאוד. לא כל דבר מגיע בצורה של ציווי. יש דברים שבאים בדרך של 'רצון ה''. אף אחד לא מכריח אותך, אבל אם אתה רוצה לעשות את רצון ה', אתה תנהג בדרך זו ולא בדרך אחרת. זה הסיום של חומש במדבר. כי כשאדם עושה את רצון ה' גם במקום שאינו מחויב לו, הוא מוכיח על כל השאר שהוא לא עושה את זה רק מתוך הפחד מהעונש או מסיבות אחרות, אלא כי הוא מבין שכל מצוות התורה הן לטוב לנו לחיותנו כיום הזה.

"נכון שלפעמים השטייגן בלילה הוא יותר מוצלח, אבל להתפלל בישיבה בצורה מעולה יותר, זהו רצון ה', ולכן זה חשוב יותר מכל השיקולים האחרים. כמובן שבמקרים חריגים ובזמנים חריגים ייתכן שצריך לנהוג אחרת לאחר שעושים שאלת חכם ומתייעצים עם הצוות הרוחני בישיבה, אבל לוותר בלי סיבה

מיוחדת על התפילה בישיבה לטובת השטייגען בלילה, זה סותר את מה שאומרת הגמרא שצריך לבקש רחמים ממי שהחכמה שלו".

איך מצליחים לקום בבוקר?

הרב בירנצוויג עובר לשאלה הבאה, שעוסקת בחיפוש אחר עצה כיצד ניתן יהיה לקום בבוקר ולהתגבר על היצר הרע שמפיל על האדם עצלות וכבודות ומנסה למנוע אותו מהשכמה בזמן התפילה ולסדרי הישיבה.

"במאמר המוסגר אציין כשנכנסנו למרן שר התורה הגר"ח קנייבסקי שליט"א, והצגנו בפניו את השאלה הזאת הוא הציע להניח 'שעון מעורר'... ואת זה מציע מי שאינו זקוק לשום מעורר חיצוני כדי להתגבר כארי לעבודת ה', אז בוודאי שזאת עצה טובה למי שעדיין זקוק לעזרים חיצוניים..."

על שאלה זאת השיב ראש הישיבה הגאון רבי שרגא שטיינמן שליט"א, שפתח בשאלה מדוע מתחילים ששת סדרי המשנה דוקא במצוות קריאת שמע.

"רבי יהודה הנשיא יכול היה למצוא מצוות חמורות יותר מקריאת שמע כדי לפתוח בהן את הש"ס. איסור שבת זה בסקילה, על קריאת שמע אין עונש בידי אדם, ואפילו לא מיתה בידי שמים, אז למה באמת קריאת שמע היא המצווה הראשונה שבה עוסקת המשנה?"

"התשובה היא שקריאת שמע זה ענין של קבלת עול מלכות שמים. זאת גם הסיבה שהשו"ע נפתח בהשכמת הבוקר, יתגבר כארי לעשות רצון בוראו, אדם צריך מיד עם קומו משנתו לחשוב מי אני? מה תפקידי כאן בעולם. מה הקב"ה רוצה ממני עכשיו.

"יתירה מזאת, בתנא דבי אליהו כתוב שאדם צריך להתפלל על כבודו של הקב"ה, על כבודם של ישראל, על ירושלים ובית המקדש, ומי שמתפלל כך כל ימיו זוכה לרוח הקודש."

"מוסיף ה'מסילת ישרים' על דבריו ואומר שאסור לאדם לומר מי אני שאתפלל על כבוד הקב"ה... אני כזה קטן ושפל איך אני יכול להתפלל על דברים נשגבים כל כך? אני צריך להתפלל על כל עם ישראל, על כבוד ירושלים? איך אוכל להראות את פני בתפילה כזאת?"

"אלא לפיכך נברא האדם יחיד, שיאמר "בשבילי נברא העולם". אני יכול ואני צריך להתפלל על כבוד הקב"ה, התפילה שלי נשמעת, היא חשובה בעיני הקב"ה. יש חשיבות גדולה למעשים שלי. על זה נאמר כשאתה מתפלל תהיה תפילתך תחנונים ואל תהי רשע בפני עצמך. דע לך שהתפילה שלך חשובה מאוד מאוד."

"אדם שקם בבוקר עם המחשבה הזאת, שהוא צריך עכשיו לקבל עול מלכות שמים, ועם הידיעה הזאת שהקב"ה יושב ומצפה לתפילתו, ושלתפילה שלו יש כח עליון בשמי מרום, זה חייב לעורר אותו. איך אפשר להמשיך לישון כשיודעים וחושבים על כל זה?!"

כיצד נתחבר למילות התפילה?

בהמשך התייחס הגר"ש שטיינמן לשאלה נוספת בעניין התפילה, במענה לשאלת בחור שהלין על כך שהוא אינו מרגיש חיבור פנימי למילות התפילה, וממילא קשה לו להתפלל בכוונה. על כך השיב הגר"ש שכדאי להתחיל מבקשות פרטיות שאדם מבקש על צרכיו ב'שומע תפילה' וב'אלוקי נצור', על כל עניין שהוא. אפשר לבקש על ההצלחה בלימודים, על החברותא, על הבגדים הישנים שהוא רוצה להחליף בחדשים ועל כל עניין רוחני וגשמי, וכך, כשיתרגל לשפוך שיח לפני בורא עולם במילותיו שלו ועל הדברים הבעורים לו, יוכל הבחור להתרגל בהמשך, אט אט, להתפלל גם את מילות התפילה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה ביתר כוונה וביתר השתפכות הנפש מעומק לבו.

יהלומים מגדולי ישראל

**נעמדנו יחד בפרוודור שלפני הקרון, כאשר לפתע
עבר לידינו הרה"ח ר' אברהם מינסקי ז"ל - מלפנים
משב"ק אצל מרן מבעלזא זי"ע. והנה כאשר אך
הבהין בנו, החל לומר לעצמו: "א פלא! א פלא!..."**

"הרבי שלח אתי שתי התיכות עוגה צידה לדרך לבחורים שאפגוש ברכבת"

הבחנתי בבחור אחד, תלמיד ישיבת 'בית יוסף צבי דושינסקי', שהגיע אף הוא במיוחד להסתופף בצל מרן זי"ע. כידוע, היה מרן זי"ע מסיים סעודת רעוא דרעוין במוצאי שבת בשעה מאוחרת מאוד, ולכן היינו חוזרים לירושלים רק למחרת ביום ראשון. גם באותה שבת הבדיל מרן בשעה מאוחרת.

מספר המחנך הוותיק הגה"ח ר' משה דוד שארף שליט"א מירושלים: פעם אחת, בהיות תלמיד הישיבה הק' דחסידי בעלזא, נכספה נפשי לשבות בצל כ"ק מרן מהר"א מבעלזא זי"ע. ביקשתי רשות מהנהלת הישיבה לנסוע לתל-אביב, וקיבלתי אישור. כמדי שבת הסתופפו חסידים רבים בצל הקודש, ביניהם

אותי באמרו: 'אברהם פארט צוריק' (=אברהם נוסע חזרה).
"גם היום בבוקר ביקשתי מהמשמש שיזכיר אותי, וכאשר אך
הזכיר אותי הורה לו מרן להפתעתו שיביא עבורי חתיכת 'לעקיך'
כצידה לדרך.

"פנה המשמש לתת לי חתיכת לעקיך, אך מרן אמר לו: 'אולי
ימצא אברהם בעת הנסיעה את אחד הבחורים, והלא אף הלה
זקוק לצידה לדרך, תן לו אם כן חתיכה יותר גדולה - א גרעסערע
שטיקל לעקיך, כדי שיוכלו שניהם לטעום'.
"והנה מרן חוזר ואומר לו שוב: 'אולי ימצא אברהם עוד בחור
בדרך. אם כן, תן לו נאך א גרעסערע שטיקל לעקיך, שתספיק
לאברהם ולעוד שני בחורים'..."

"המשמש נתן לי כמעט חצי עוגת לעקיך, ופטרני לשלום.
"עליתי לרכבת והתחלתי לחפש אחר היימישע בחורים.
עברתי מקרון לקרון, וכעת כשפגשתי בכם זכיתי לראות עד כמה
היו דבריו הקדושים מדוייקים וברורים, וכעת אזכה לעשות רצון
צדיק'..."

ר' אברהם הוציא את הלעקיך, והעניק לנו חתיכה מכובדת.
טעמנו והשבענו את נפשנו. יצוין, כי הלעקיך היה לנו כמשיב
נפש, כי באותם הימים ארכה הנסיעה מתל-אביב לירושלים משך
כמה שעות, וכשהגעתי למחוז חפצי כבר סיימו בישיבה ארוחת
צהריים, ולולא הלעקיך ששלח מרן לא הייתי אוכל עד לעת
ארוחת ערב.

(קובץ 'אור הצפון' החדש, מנחם-אב תשע"ט, הובא בגיליון 'עולם של תשובה' שע"י
מוסדות בעלזא)

אחר שיצא מרן מה'גרויסע שטוב' נשכבתי לנוח קמעא על
אחד הספסלים שהיו במקום, ובבוקר הזדרזתי ללכת ל'יבנה
שוהל' לתפילת שחרית. תיכף אחר התפילה פניתי לתחנת הרכבת
לחזור ירושלימה. עליתי אל הרכבת והתחלתי לחפש אחר יהודי
חרדי כמוני שאוכל להימצא בקרבתו בשעת הנסיעה.

עברתי מקרון לקרון עד שלשמחתי פגשתי באותו בחור חסידי,
תלמיד בישיבת מהרי"ץ דושינסקי, שעשה אף הוא את דרכו חזרה
לישיבתו בירושלים. לא הכרתי אותו, אך כיון ששנינו שבתנו בצל
מרן זי"ע החלנו לשוחח יחד אודות השבת המרוממת שעברה
עלינו, ונעמדנו בפרוזדור שלפני הקרון כדי שלא להימצא בקרבת
אנשים מהוגנים.

לפתע עבר לידינו הרה"ח ר' אברהם מינסקי ז"ל - מלפנים
משב"ק אצל מרן זי"ע, שבאותם הימים היה בחור מבוגר ועבד
לפרנסתו, והיה נוהג להגיע מדי שבת לתל-אביב לעשות את
השבת במחיצת מרן וביום ראשון היה חוזר ירושלימה. כאשר אך
הבחין בנו, החל ר' אברהם לומר לעצמו: "א פלא! א פלא!"... וכולו
אומר פליאה והשתוממות.

לא הבנו פשר השתוממותו, עד שבעצמו פתר את התעלומה
באמרו: "זכיתי ברגע זה להיות עד לרוח הקודש גלויה של מרן"..."
וכה סיפר לנו:

"כיון שאני מוכר בבית מרן, הנהגתי לעצמי שמדי יום ראשון
טרם נסיעתי לירושלים אני מבקש מהמשב"ק שיזכירני בקודש
פנימה לברכת פרידה. בדרך כלל הוא פותח את הדלת ומזכיר

פרשת השבוע

לאחר זמן רב שהדלת לא נפתחה והבכי רק
התגבר, החלטתי שאין ברירה ואני חייב לבדוק
מה קורה, שמא זקוקים הם לעזרה דחופה?...
בלית ברירה פתחתי בעצמי את הדלת...

בעל ה'נתיבות שלום' על טוב העין, וסיפורים על מאור פנים ובכי מיוחד

ושאלו: "מה דעתכם על הגדר הנאה הזו, שסיימו זה עתה בבנין
הישיבה?"

"אה!", ביטל האיש את יופיו בהינף יד, "א שאד די געלט! -
חבל על הכסף! לשם מה צריך גדר בבנין של ישיבה? מה לא טוב
לישיבה כך בלא הגדר?" - כך עמד האיש והתריס בדברים שאינם
טובים.

כעבור כמה דקות, עבר במקום יהודי נוסף ממכריו, ביקש הרבי
גם ממנו לחוות את דעתו על אותה גדר. הביט האיש היטב, הסתכל
על הגדר סביב סביב, ונהנה מאוד מצורתה היפה והמרשימה. הוא
פנה אל ה'נתיבות שלום' במאור פנים, ואמר: "לדעתי הגדר הזו
יפה ומהודרת! כך נאה וכך יאה לה, לישיבה הקדושה, שתהא

"לעשות הישר בעיני ד' אלקיך" (דברים י"ג, י"ט)

בעת שבנו בירושלים עיה"ק את בנין הישיבה המפואר 'בית
אברהם' דחסידי סלונים, המתנוסס לתפארת בפאתי שכונת 'מאה
שערים' ת"ו, כשכבר אחזו הבונים בשלבי גמר וסיום הבנייה,
ביקש כ"ק האדמו"ר זצוק"ל מסלונים בעל ה'נתיבות שלום',
שהיה אז ראש הישיבה, לבנות 'גדר יפה' מסביב לבנין הישיבה,
כראוי וכיאות לבני מלכים!

לאחר שסיימו את בנין הגדר בצורה יפה והדורה כראוי לה,
ירד ראש הישיבה לבחון את טיבה, ומידי עמדו על יד הגדר,
כשהוא בוחן את חוזקה וגובהה ואת יופיה וכו', עבר שם יהודי
אחד ממכריו, כשראהו בעל ה'נתיבות שלום' ביקש להתייעץ עמו,

יפה מבפנים ומבחוץ! גם הגדר החיצונית של הישיבה - חשוב שתהא נאה, כדי שכל הבא בשערי הישיבה, יתרונו לבו ויכנס ברצון ובשמחה!"...

לאחר שהמשיכו השניים בדרכם, אמר ה'נתיבות שלום' לגבאי שליווהו בדרכו: "ראה נא ההבדל בין שתי הדעות שקיבלנו פה היום. הנה היהודי האחרון שדיבר בשבחה של הגדר, נראה שהוא 'טוב עין', בטוחני שגם ילדיו יהיו ילדים טובים ומשובחים, כאשר רואה בכל דבר את הצד החיובי, ובוודאי יכניס שמחה ואהבה גם בנפש ביתו וילדיו - ואילו זה הראשון, נראה שיש בו 'צרות עין' רח"ל, חוששני מאוד לביתו וילדיו"..." ותיכף עצר את דיבורו ולא המשיך.

ואכן, ברבות הימים נודע שדבריו הקדושים התקיימו במדויק. היהודי הראשון שדיבר בצרות עין, הקים את ביתו בבעיות רבות וקשות ל"ע, ותמיד היה ממורמר מלא צרות וייסורים ועוגמות נפש, ה' ירחם. ואילו זה השני התקיים בו מאמר החכם מכל אדם (משלי כ"ב, ט'): "טוב עין הוא יבורך", והקים את ביתו לשם ולתפארת, בדורות ישרים ומבורכים, מלאים שמחת חיים תמיד!

דרכו של הרה"ק רבי ישראל מבלוז'וב זצוק"ל, לברך תמיד בשלום כל אדם. וכדרכם של הרבה צדיקים קדושי עליון, הקפיד לקיים בנפשו מאמר הגמרא בברכות (יז.): "מרגלא בפומיה דאביי, לעולם יהא אדם ערום ביראה, מענה רך משיב חמה, ומרבה שלום עם אחיו ועם קרוביו ועם כל אדם, ואפילו עם נכרי בשוק, כדי שיהא אהוב למעלה ונחמד למטה, ויהא מקובל על הבריות. אמרו עליו על רבן יוחנן בן זכאי, שלא הקדימו אדם שלום מעולם, ואפילו נכרי בשוק", ע"כ.

ידעו כבר כל תושבי בלוז'וב, גם הגויים שבעיר, שאם יפגשו בדרכם ברחוב את הרבי הקדוש, הוא ייעצר ויברך אותם במאור פנים בברכת ה'שלום'.

אחד התושבים הנוכרים שבעיר היה נקרא 'אדון מילר'. הוא דר לא הרחק מביתו של הרבי, ומדי יום ביומו, כשעבר הרבי בדרכו מבית הכנסת, היו נפגשים ברחוב. הרבי הק' היה פונה אליו בחיוך לבבי: "בוקר טוב הער מילער!" והאדון מצידו השיב גם הוא: "בוקר טוב רבינער!"

כך נמשך הדבר כמה שנים, כשאין הם מוותרים על הפגישה היומית בברכת ה'שלום' בפתחו של יום.

והנה החלה מלחמת העולם הקשה, השואה האיומה לא פסחה גם על העיר בלוז'וב וסביבותיה. וכך ביום אחד, עלה הכורת על יהדות בלוז'וב המעטירה. קלגסי הנאצים האכזריים ימח שמם, דחסו את כולם יחדיו אל תוככי קרונות הרכבות הארוכות, וכעבור ימים מספר של נסיעה מטורפת בדרכים, מצאו את עצמם יהודי בלוז'וב וביניהם גם הרבי הקדוש, ברחבה ענקית שבפתח אחד מהמחנות האיומים, תחת מסדר 'אפל' מיוחד, בו עמדו קצינים ואלופים רמי דרג, במלאכת 'מיון' האנשים שהגיעו זה עתה

ב'משלוח' החדש... הצעירים ביניהם נבחרו לעבודת פרך קשה, ואילו המבוגרים והזקנים יותר, נשלחו היישר אל המשרפות, להשמיד להרוג ולאבד, רחמנא לישזבן!

התור התקדם לאיטו, בזה אחר זה התקדמו האנשים בשורה עד שולחנו של הקצין היושב בראש, שבהינף יד חורף את גורלו של כל אחד ואחד לימין או לשמאל, מי לחיים ומי...

הרבי הקדוש שעמד בין שאר אחיו היהודים, עסוק היה אותה שעה בתפילות נוראות ווידיים לרוב. שרעפי קודשו נתונים למעלה במרומים, וכל כולו אומר הוד והדר בהכנה דרבה, לקראת מעבר לעולם שכולו טוב. לא היה כאן שום ספק באשר לעתידו, הוא כבר היה אז קרוב לגיל שישים, וזקנו הלבן הדור על פי מידותיו... הוא התקדם לאיטו בתור הארוך שבשורה, ביישוב הדעת ובמנוחת הנפש, כולו מלא אמונה וביטחון שלם באלוקים חיים, כשהוא מוכן ומזומן לעשות רצונו יתברך בלבב שלם!

משהגיע אל ראש הטור ונעמד בפני הקצין רם הדרג, התפלא לראות שזהו 'אדון מילר' בעצמו, שכנו הטוב משכבר הימים! הרבי התקרב אליו בטבעיות, ואיחל לו כדרכו מימים ימימה, באותה שלווה הנפש ובאותו 'טון' כפי שהיה רגיל בביתו: "בוקר טוב הער מילער!" הקצין האכזרי קפץ כנשון נחש, וכהלום יין ענה אף הוא: "בוקר טוב הער רבינער!" ותיכף שילחו לנפשו, וניצל ממוות לחיים!

שנים לאחר מכן, כשהיה הרבי הק' מספר לחסידיו את טיב זה המעשה, היה מסיים שיש ללמוד מכאן כמה חשוב לברך בשלום כל אדם, ולעולם אי אפשר לדעת כמה יעמוד זה השלום לברכתו ברבות הימים. וכבר העידו חכמינו ז"ל (שלהי עוקצין ג, יב) שלא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, ה' יברך את עמו בשלום, אמן.

הכרתי יהודי זקן בירושלים עיר הקודש ת"ו, שעלה לכאן מארץ מרוקו הרחוקה, וכל בניו כולם תלמידי חכמים גדולים יושבי על מדין, ראשי ישיבות ומרביצי תורה.

הדבר היה לפלא, בהיותו שונה בזה מרוב העולים מגולת מרוקו, שכידוע הרבה יהודים שעלו ארצה בגל העלייה הגדול ממרוקו, עזבו את הדת רח"ל ונעשו חופשיים פורקי עול, בהשפעת 'הסוכנות' של רשעי הציונים כידוע. ואותם מיעוטא דמיעוטא שמסרו נפשם, והמשיכו להחזיק בגחלת היהדות לא היו תלמידי חכמים גדולים, ובוודאי שלא נתגדלו בתורה, ובניהם היו מפשוטי העם. בשיחתי עם אותו יהודי יקר שאלתי אותו במטותא, שיגלה נא את אוזני בסודו הגדול, כיצד זה זכה לבנים גדולי תורה, שכולם יושבים ראשונה בממלכת התורה?

מתחילה, ניסה האיש להשתמט באמתלות שונות, שאין זה משנה כל כך איך וכיצד, והעיקר שברוך השם הם עוסקים בתורה בשקידה, כן יעזור השם לעתיד וכו', אבל אחר שהפצרתי בו כי תורה היא וללמוד אני צריך, פתח הזקן את פיו וסיפר:

ישיחנה...

"כשנוכח חברי שלא יוכל להתחמק, כי סיפורתי לו שעמדת בפתח זמן רב ושמעתי את בכיו, אמר לי: 'הבה ואגלה לך טעם בכייתי. הנה הרך הנוולד לנו כעת הביא לנו שמחה גדולה, רבות ציפינו וייחלנו לזה, וכעת שנולד לנו פרח קטן, והוא בראשית דרכו עלי אדמות, התפללתי לפני השם יתברך שיגדל זה הבן בתורה ויראת שמים, שיהיה לגדול וענק בתורה!"

התברר, איפוא, שאותן בכיות היו פשוט בכיות של תפילה, תפילה מתוך שמחה!

"וכך היה ממשיך מדי יום ביומו, להעביר הרבה על בנו בתפילות תחינות ובקשות, כדי שייצל מכל הניסיונות הקשים שבדורנו, ויגדל ויצליח בתורה וביראת שמים! ואכן לא יצאו ימים מועטים ונעשה זה הקטן גדול מאד, עד שהיה לאחד מגדולי אותו הדור במרוקו, והרביץ תורה לאלפי תלמידים, ושמעותיו הלכו מקצה הארץ ועד קצהו..."

"בראותי כי כן" - ממשיך הזקן בן שיחי בסיפורו - "חשבת לעצמי, אם כך גדול הוא כוחה של תפילה, מדוע לא אעשה אף אנוכי כמוהו? ואכן בכל פעם שנולד לי ילד, הייתי מוריד דמעות כמים, ומתחנן ומתפלל כל העת בבקשות ותחינות שיגדלו לגדולי תורה. ועד היום ממש, כשילדי כבר מחתנים את ילדיהם, ממשיך אני כל העת לשפוך נפשי עליהם ועל הצלחתם, ובעיקר הצלחת תורתם שיעשו חיל ויגדלו בלימוד תורתם - זהו כל הסוד של הצלחת הילדים שלי!" סיים הזקן המופלא את סיפורו המדהים. לאחר זמן רב מצאתי בספר חסידים, מעשה בחסיד אחד שהיה מתפלל כל היום שיהיו בניו טובים וצדיקים, ונולדו לו בנים גדולי הדור ע"ש.

ומעין זה איתא בתנא דבי אליהו (רבה פרק יח): "מעשה בכהן אחד שהיה ירא שמים בסתר, וכל מעשיו הטובים שהיה עושה - היה עושה בסתר, והיו לו עשרה בנים מאשה אחת, ששה זכרים וארבע נקבות. ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח, מבקש רחמים, ומלחך בלשונו עפר, כדי שלא יבא אחד מהן לידי עבירה ולידי דבר מכוער. ואמרו: לא יצתה אותה שנה, ולא שנית, ולא שלישית, עד שבא עזרא, והעלה הקדוש ברוך הוא על ידו את ישראל מבבל, ואותו הכהן עמהם. ולא נכנס הכהן ההוא לעולמו, עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהונה מבניו ומבני בניו, עד חמישים שנה... עליו הכתוב אומר (תהלים ל"ז): 'בטח בה' ועשה טוב וגו'" ע"כ.

(מתוך עלון 'טיב הקהילה')

"בצעירותי, למדתי בחברותא בעיר 'פאס' שבארץ מרוקו, עם יהודי תלמיד חכם אחד ירא ושלם, שהיינו גם שכנים באותה חצר. חיי היהודים במרוקו היו באחדות וקירוב לבבות, המשפחות היו מאוד קרובות זו לזו, והחצר שלנו היתה כמו משפחה אחת גדולה... אבל במיוחד התחברתי עם החברותא שלי, היינו מאוד קרובים ועסקנו בתורה הקדושה יחדיו מתוך אהבת חברים כנה. "יום אחד נשמעה בחצר בשורה טובה ומשמחת: בן נולד לחברי היקר, בן בכור! כמובן שהשתתפנו מאוד בשמחתם, זוגתי הכינה מיני תקרובת מיוחדים מתוקים, לכבודה של שמחה, ואנוכי שמתי פני בשמחה לעבר בית חברי, כשאני מצויד במשלוח המלבב שהכינה אשתי, כדי לאחל ברכת 'מזל טוב' ולשמוח בשמחתו הגדולה.

"כשנשקשתי בפתח הבית לא פתחו לי את הדלת, דפקתי הרבה והמתנתי זמן רב אבל ללא הועיל, הדבר היה לי מאוד משונה, ובפרט שכל עת המתנתי בפתח, שמעתי התייפחויות חרישיות מתוך הבית! מתחילה חשבתי שמא זוהי היולדת הטרייה, שבוכה מחמת צער הלידה, שהרי עדיין כל איבריה מתפרקים (בכורות ו:), אבל משהייתי אוזני, הכרתי שזה הקול הוא דווקא של החברותא שלי, האב הטרי, ולא של האם היולדת, שהיה הוא יושב ובוכה מאין הפוגות! הבכיה הזו, דווקא בזמן השמחה הגדולה היתה מוזרה בעיני... הם היו זוג מאד מוצלח, והיו שלום ואהבה ביניהם תדיר, והיה לי משונה הבכי המרובה דווקא בעת של שמחה..."

"לאחר זמן רב שלא נפתחה הדלת, והבכי רק התגבר, התחלתי לחשוש לשלומי של חברי הטוב, והחלטתי שאין ברירה, וחייב אני לבדוק מה קורה, שמא זקוקים הם לעזרה דחופה?... בלית ברירה פתחתי בעצמי את הדלת, והנה מה מאד נדהמתי בכניסתי למצוא את חברי, אבי הבן, בעל השמחה, יושב בשולחנו עם ספר תהלים פתוח, ובוכה מאין הפוגות. הוא לא שת לבו כלל בכניסתי, והבנתי שכנראה גם לא שמע כלום כשנשקשתי על הדלת... ניגשתי אליו בעדינות ועוררתיו מבכיו הנסער. כשהוא שמח מאד לקראתי, הוא סגר בנעימות את ספר התהלים, תוך שהוא מנשקו ומחזירו למקומו. הוא היה נראה במנוחה ובשלווה, ולא נראה בפניו שום עצבות או כאב כלל, אדרבה הוא קיבל אותי בשמחה גדולה, וכאילו לא בכה מקודם ולא כלום.

"הייתי המום ומבולבל ממראה עיני: הנה, אך זה עתה התפלל האיש ובכה מאין הפוגות, ופתאום מקבלני בשמחה גדולה כזו? הרגשתי שמסתתר כאן דבר גדול, ובתור חבר קרוב, דרשתי ממנו במפגיע שלא יעלים ממני סיבת בכיו, שהרי דאגה בלב איש

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

ביום בהיר הבחינה הרבנית ע"ה בחשמלאי שהגיע הביתה על מנת להגביר את כח החשמל בעוד אמפר. היא נכנסה לחדר הלימוד וטענה באוזני בעלה הגדול כי היא מתנגדת לכך...

'דין תורה' מעניין שהתקיים בביתו של מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל

שהיא מתנגדת לכך. מדוע? משום שלחזק את כח החשמל עולה כסף, אז נכון שלנו יש כסף לעשות זאת, אך לשכנים שלנו לאו דווקא יש, וברגע שהשכנות יראו שאנחנו עשינו זאת, גם הן תרצינה לעשות כן, ולשם כך ייכנסו חלילה לחוב.

"אני מתחייבת", הוסיפה הרבנית ע"ה בלהט, "שכל זמן שאתה נוכח בבית לא אפעיל מכונת כביסה וכדו', ואפעיל אותה רק כאשר תשהה ב'אהל שרה' או ב'תפארת בחורים'".

ומרן רבינו זצוק"ל הצדיק אותה בדיון...

(יתד נאמן, גיליון מיוחד לרגל השלושים של מרן זצ"ל)

סיפר הגאון רבי יהודה ויסנשטרן שליט"א, מה ששמע מיהודי שנכח בבית מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל בשעה שהתקיים שם 'דין תורה' מעניין בין הרבנית ע"ה ליבדלחט"א הגאון רבי יוסף יקותיאל אפרתי שליט"א.

ביום בהיר הבחינה הרבנית בחשמלאי שהגיע הביתה על מנת להגביר את כח החשמל בעוד אמפר. מסתבר שכח החשמל החלש שהיה בבית לא יכול היה לשרת יחדיו כמה מכשירים, כגון מכונת כביסה לשימוש הרבנית ותנור חימום לשימוש מרן רבינו זצוק"ל, לפיכך הוזמן חשמלאי לחזק את הכח. הרבנית ע"ה נכנסה לחדר הלימוד וטענה באוזני בעלה הגדול

"האם כדאי לעלות לארץ ישראל?" - הפגישה בת 9 השעות של מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל עם האדמו"ר רבי יואל מסאטמאר זצ"ל, בשנת תש"ה בשווייץ

ליומא דהילולא של כ"ק האדמו"ר רבי יואל מסאטמאר זצ"ל - כ"ז מנחם אב תשל"ט

הלאה, שאל אותם: מי אמר לכם מה לעשות עד עכשיו? ואמרו לו: יהודי בשם רבי אהרן לייב שטיינמן. כעבור תקופה נכנסה הרבנית תמר ע"ה לאדמו"ר ורשמה את שמותם לברכה, ושאלה אותו האם כדאי לה ולבעלה לעלות לארה"ק. השיב לה הרה"ק מסאטמאר: "אין כדאי משום שהציונים גרים שם וצריך מאוד מאד להישמר ולהתרחק מהם". אמרה לו הרבנית: "בעלי הנו ירא שמים והוא ידע כיצד להישמר", ובתוך הדברים נקבה בשמו של בעלה. אמר לה הרבי: "אכן שמעתי אודות בעלך, רצוני להכירו".

ואכן רבנו נכנס אליו ושוחח עמו כתשע שעות. הוא נכנס אחרי תפילת שחרית וישב שם עד סוף היום סמוך לתפילת מנחה, כשבסיומו הפטיר בפני הרבנית: "כן, אכן הוא ירא שמים בתכלית... הא! ניכר בו שהוא קדוש מרחם..." (פרטי המעשה נשמעו מכלי ראשון מפי ת"ח נאמן ששמע כן מהרבנית ע"ה בערוב ימיה, והדברים ידועים לזקני חסידי סאטמאר מאותם הימים).

וְהָיָה כִּי יִבְיָאָה ה' אֱלֹהֶיךָ אֶל הָאָרֶץ (דברים יא כט)

בעת ששהה רבנו בשווייץ בשנת תש"ה הגיע לשם כ"ק האדמו"ר מסאטמאר זצ"ל, ורבנו נכנס אליו ושוחח עמו בעניינים גדולים. רבנו ממעט לספר בעניין זה מכמה טעמים, ועיקר הידוע לנו הוא מהרבנית ע"ה שסיפרה לבני המשפחה.

כשהגיע הגה"ק אדמו"ר רבי יואל מסאטמאר לשווייץ, בכסלו תש"ה, רצה המקובל רבי חיים אריה ערלנגר זצ"ל, שהיה אז בבחרותו, להיכנס אליו עם קוויטל, ושאל את רבנו מה לבקש. אמר לו רבנו שהעיקר הוא לזכות להיות מרכבה לשכינה. כשנכנס ר' חיים לאדמו"ר ורשם בקוויטל שרוצה להיות מרכבה לשכינה, שאל אותו האדמו"ר "מי כתב לך את הקוויטל?" כי הבין שבחור בכזה גיל לא משיג דברים כאלו. ואמר לו שרבנו כתב לו.

וכן הרבה פליטים שנכנסו להתייעץ אתו מה עליהם לעשות, וסיפרו שעד עכשיו עשו כך וכך ועכשיו מסתפקים מה לעשות

באותה שיחה דן האדמו"ר זצ"ל עם רבנו האם כדאי לו (לאדמו"ר) לעלות לארץ ישראל, ורבנו אמר לו שלדעתו אין זה כדאי. בסיום השיחה ביקש ממרן זצ"ל לקחת מכתב עבור חתנו מזיו"ר האדמו"ר רבי חיוט"ל טייטלבוים מסאסוב זצ"ל שעלה לארה"ק, שבו מתייעץ עמו האם לעלות לארץ. ואכן רבנו עלה לירושלים והלך יחד עם הגרי"ד בן הגרי"ז להאדמו"ר מסאסוב ושוחח בעניין זה. וכתב רבנו לאדמו"ר מסאטמאר זצ"ל במכתב את מסקנת הדברים, שכיון שבכוונתו של האדמו"ר מסאסוב ללחום כנגד כוונותיהם של הציונים, ראוי כי הוא (אדמו"ר מסאטמאר) ישאר בחו"ל, וכך הם ילחמו יחדיו זה מכאן וזה משם...

והמשיך וכתב לו רבנו: ראיתי אדמו"רים מרובים וחסידים מועטים, כעת, לאחר השואה קיימת תשתית לחסידות כי כולם משקמים את חצרותיהם. אך יש חשש שאם כ"ק האדמו"ר יגיע לארץ הקודש, הרי שהמונים ינהרו אליו ואחרים אודים מוצלים מאש - ייצאו נחסרים. לעומת זאת באמריקה היהדות היא גדולה

מאוד וזקוקה להנהגה רוחנית יש כר נרחב לפעילות והצלה. וכן כדי להקים כאן 'ממלכת תורה' צריך משאבים כספיים, וכאן בארץ אין מספיק גבירים בשביל זה, לכן עדיף להיות בארה"ב, שם יש גבירים שיעזרו בדבר זה להקים 'ממלכת התורה'. וסיים מכתבו שאינו יכול לתת עצה לאדמו"ר אלא עליו לבוא ולראות בעצמו את הארץ. כעבור תקופה עלה האדמו"ר לארץ, ואז שוב נכנס אליו רבנו ושוחח עמו ארוכות, והחליט האדמו"ר לעבור לחו"ל.

צער על פטירתו

בעת פטירתו של הרבי מסאטמאר לא ידע רבנו מנוח מהאבדן לדור בהסתלקותו של אדם גדול, ואז אמר כי כאשר היה בחדרו בשווייץ נוכח לראות, כי ה'סאטמאר רבי' יודע את כל התורה כולה. וכך ישב רבנו בחדרו ונאנח על הסתלקותו של גאון צדיק כמותו, שהיתה לו ההזדמנות להכירו מקרוב (מפי בן רבנו הגר"מ שליט"א).

(כאיל תערוג - שופטים תשע"ד)

השו"ת היומי

האם מותר לברר אצל משפחת כהן את זמני הפתיחה של גן החיות?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

יש איסור להשתמש בכהן משום "וקדשתו", ולכן יתקשר רק ללוי. **תשובה:** נראה שאין בזה איסור לבקש מהכהן שיודיע לו ידיעה נחוצה, ואין זה בכלל שימוש בנאסר בכהן, כיון שאין בזה טרחת הגוף, וגם שהכהן מסכים לעזור לו. ובפרט אם מודה לו אח"כ תמורת הידיעה, שיש לדמות זאת לכהן שעובד בשכר.

שאלה: אדם שרצה לברר על שעות פתיחה של גן החיות בבני ברק, החליט לפתוח ספר טלפונים ולחפש שם משפחה נפוץ כמו כהן או לוי, ולאתר מי מהם שגר בסמוך לגן חיות ולבקש את עזרתו לברר את שעות הפתיחה. בעודו מדפדף בין משפחות "כהן" ו"לוי" נסתפק האם מותר לו לחייג למשפחת כהן, או שמא

חוויה רוחנית יומית

מדי יום אצלך במייל

'ניוזלטר' מלא וגדוש בתוכן תורני - הלכתי, אקטואלי ומרתק. עם סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... בהגשה מקצועית עם טעם של עוד... להצטרפות שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

להתקשר לתורה

מסביב לשעון

24 שעות ביממה

מאת הרבנים הגאונים שליט"א

הרב **מאיר שפרוך** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/2

הרב **אליהו אורנשטיין** שליט"א
הדף היומי בבלי • עברית
שלוחה 2/1

חדש
הרב **אפרים סגל** שליט"א
הדף היומי בבלי • אידיש
שלוחה 2/3

הרב **אריה זילברשטיין** שליט"א
הדף היומי בהלכה • עברית
שלוחה 1

הרב **יוסף ברגר** שליט"א
ווארט עם סיפור בראי הפרשה
שלוחה 7

הרב **מרדכי שלמה פריינד** שליט"א
הדף היומי בהלכה • אידיש
שלוחה 1/3/1

הרב **אברהם פוקס** שליט"א
הפנתח בכל יום - המייל היומי של דרשו
שלוחה 3

הר' **שלום יכנס ואברהם פוקס** שליט"א
לקראת שבת מלכתא
סיפורים ופנינים מפרשת השבוע
שלוחה 7

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

חייגו: *4992 או 077-2222-666

לאיזה צורך מותר לערב 'עירוב תחומין'?

וכמו כן, ניתן לערב לצורך מניעה מצער הגוף או הפסד ממון, וכגון שמערב על מנת שיוכל להימלט מגויים הרוצים לצערו, או שודדים המצויים במקום. ובמקרה של סכנה, מותר כמובן ללכת לכל מקום שצריך ללכת אליו כדי למנוע את הסכנה, אף ללא עירוב.

[שו"ע תטו, א, ומשנ"ב א, ו רז]

אין מערבים 'עירוב תחומין' באמצעות הנחת מזון שתי סעודות במקום העירוב, כי אם לצורך מצוה. ונחלקו הפוסקים אם מותר לעשות עירוב תחומין על ידי שהייה במקום העירוב בזמן בין השמשות, שלא לצורך מצוה; ובשעת הצורך, ניתן להקל. ומי שעירב לצורך מצוה, רשאי להשתמש בעירוב אף לצורך של רשות. וכמו כן, בדיעבד, אם עירב רק לצורך רשות, העירוב חל.

האם סעודת 'שבע ברכות' נחשבת תמיד כסעודת מצוה?

בסעודה זו בהפרדה הראויה בין גברים לנשים. ב. שמיעת שיעור תורה, או תפילה במנין. ג. טיול במקום הגורם לשמחה, שדבר זה יש בו מצוה בשבת. אולם, אם שהייה במקום הטיול כרוכה בעבירה כלשהי, וכגון שיש שם מראות בלתי הולמים, אינו נחשב למצוה.

[שו"ע תטו, א, ומשנ"ב ב ד רה, ושעה"צ ו]

בהמשך לאמור: דוגמאות לצורך מצוה, שמותר לעשות 'עירוב תחומין' עבורו: א. השתתפות בברית מילה, או בסעודת מצוה, כגון, סעודת שבע ברכות. וסעודה של אנשים שמזלזלים במצוות, אינה נחשבת לסעודת מצוה, שהרי מצוה להתרחק מהם, כדי שלא יבוא ללמוד ממעשיהם, וכל שכן שלא להתקרב אליהם ולשמוח בשמחתם. והוא הדין אם ידוע שלא ינהגו

האם ניתן לעשות 'עירוב תחומין' בזמן 'בין השמשות'?

ספק דרבנן, ועל כן אנו מניחים שהעירוב נעשה ביום. ולדעת רוב הפוסקים, העירוב אינו חל. ולמעשה, אם הניח את העירוב שלא בסמוך לצאת הכוכבים, יש להקל, משום שיש אומרים שזמן זה אינו נחשב לבין השמשות, אלא לודאי יום.

[שו"ע תטו, ב, משנ"ב ח-י, וביה"ל ד"ה ואם; ביאורים ומוספים דרשו, 8]

חכמינו ז"ל אסרו לעשות 'עירוב תחומין' בזמן 'בין השמשות', בין לצורך של רשות, ובין לצורך מצוה. ויש אומרים שאיסור זה הוא רק במערב לצורך רשות, לדעה הסוברת שמותר לערב לצורך רשות על ידי שהייה במקום העירוב בזמן בין השמשות (ראה לעיל); אבל לצורך מצוה מותר.

ובדיעבד, אם עירב בזמן בין השמשות - לדעת השולחן ערוך, העירוב חל, למרות שהזמן הוא ספק יום ספק לילה; כיון שזהו

* העושה 'עירוב תחומין' עבור אשתו וילדיו, אינו צריך להודיעם על כך לפני כניסת השבת, כי מסתבר שיסכימו למעשי הבעל והאב, כך שבכניסת השבת כבר ידוע לנו כמעט בוודאות כי הם מסכימים לעירוב.
* אשה שעירבה עירוב תחומין, או שעירבו עבודה - כל ילדיה שמתחת לגיל שש, נכללים מאליהם בעירוב זה, כיון שהם נטפלים לאמם ונחשבים כביכול כחלק מגופה לענן זה.
* ילד מעל לגיל שש, דהיינו מתחילת השנה השביעית לחייו - אינו נכלל בעירוב תחומין שמערכת אמו לעצמה, אלא יש צורך לערב עבורו בנפרד. ואביו יכול לערב עבורו אף עבורו בעל כרחו.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מדוע פירצה ברוחב של יותר מעשר אמות אינה יכולה להחשב כפתח?

מכאן); או שרוחב הפירצה הוא יותר מעשר אמות - אין הפירצה נחשבת כפתח, כיון שאין 'שם' פתח על כל מלוא המחיצה, וכן אין דרך בני אדם לעשות פתח ברוחב של יותר מעשר אמות; ומאחר ויש פירצה בין החצרות, אינן יכולות לערב כל אחת לעצמה, אלא עליהן לערב דווקא זו עם זו, כיון שהן נחשבות כחצר אחת.
[שו"ע שעד, ב-ג, משנ"ב יב, וביה"ל ד"ה ונפרץ, ושם ג, ד"ה וקטנה]

שתי חצרות שמחיצה ביניהן, והמחיצה נפרצה - אם רוחב הפירצה עשר אמות או פחות, הריהי נחשבת כפתח, ובאפשרותן לערב 'עירוב חצרות' זו עם זו על סמך הפתח שביניהן, אך יש באפשרותן לערב גם כל אחת בפני עצמה.
אולם, אם רוחב הפירצה הוא לכל מלוא המחיצה, דהיינו שלא נשאר במחיצה רוחב של ארבעה טפחים, ולחילופין - 'משהו' במחיצה מכאן ומשהו מכאן, (ויש אומרים: טפח מכאן וטפח

הלוח היומי

כ"ז במנחם אב | רבי יואל ב"ר חנניה יום טוב ליפא טייטלבוים זצ"ל, האדמו"ר מסאטמאר, בעל דברי יואל

יארצייט:

תרמ"ט: רבי נח נפתלי ב"ר ישראל יעקב פוליר זצ"ל, מקוברין, בעל ברכות לעד.
תרפ"ט: רבי יעקב פרץ ב"ר יצחק אייזיק פרידמן זצ"ל, מגרוסורדיין, בעל אהלי יעקב.
תרצ"א: רבי ציון ב"ר שושן כהן יהונתן זצ"ל, ראב"ד ג'רבה, בעל ציון במשפט תפדה.
תשל"ב: רבי שלמה חיים ב"ר ישראל זצ"ל, מסאדיגורא, בעל דברים בעתם וחיי שלמה.
תשל"ט: רבי יואל ב"ר חנניה יום טוב ליפא טייטלבוים זצ"ל, האדמו"ר מסאטמאר, בעל דברי יואל.

האם מותר לספר לראש ישיבה שאחד מתלמידיו רצה לעבור לישיבה אחרת?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי ב'חפץ חיים'

בידו מסיבות שונות, כתב בבאר מים חיים שאין לבני העיר האחרת לגלות דבר זה לאחד מבני העיר הראשונה, ואף אם כבר התגלה הדבר בפני רבים, משום שכל אחד מאנשי העיר הראשונה יתרעם על דבר זה, כיון שאין זה כבוד להם שרבים רצה לעוזבם, וזה נקרא רכילות".

ודוגמה נוספת, אקטואלית ונפוצה מאוד: "וכן בחור ישיבה שרצה לעבור לישיבה אחרת [מחמת חסרונות שיש בראשונה] ולא התקבל, יש שכתב (שו"ת לחפץ בחיים ח"א סי' לז) שיש בזה משום רכילות על הישיבה הראשונה שרצה לעבור ממנה, ועל כן אסור לספר זאת לראש הישיבה של הישיבה הראשונה [אם יתרעם עליו, וכן לבחורים שבה שיתרעמו עליו], אפילו אם הדבר ידוע בישיבה הראשונה".

בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי (כלל ב סעיף ג) מכריע ה'חפץ חיים' כפי הדעות הסוברות שאיסור רכילות קיים גם כאשר הדברים כבר נאמרו 'באפי תלתא' ויש להם פרסום. ובהמשך דבריו מביא דוגמאות מעשיות הנובעות מהכרעה זו: "ולפי זה, אם שותף אחד רצה להסתלק בנדון העסק שלו משותפו, כי חשב שאחרים ישתתפו עמו, ולבסוף לא עלתה בידו (וכן בכהאי גוונא חתן מהשידוך שלו), אסור לגלות דבר זה להשותף הראשון שלו, אף דכבר נשמע דבר זה באפי תלתא או יותר... דוודאי ינקוט ליה בלבו על שותפו על דבר זה שרצה להסתלק מאתו...".

ב'ביאורים ומוספים' של 'דרשו' מביאים לכך דוגמאות נוספות מחיי היום יום: "וכן לגבי רב שרצה לעבור לעיר אחרת ולא עלתה

יארציית הרה"ק רבי יואל ב"ר חנניה יום טוב ליפא טייטלבוים בעל ה'זיואל משה' מסאטמאר יהודי מירושלים נחשד על ידי הבריטים כחבר במחתרת אצ"ל והיה במעצר כחודשיים, וכשהתברר להם שחשדוהו לחינם, הוא שוחרר, ובא מיד לבשר לאדמו"ר רבי יואל מסאטמר, שאלו הרבי: "לאביך כבר הודעת?" וענה: "עדיין לא", גער בו הרה"ק: "אל תתמהמה אף רגע אחד, לך מהר ותגיד לאביך, אבל מהר מהר..." והרבי כמעט דחפו מתוך ביתו שיזדרז ויסע. (עולמות שחרבו עמ' צה)

כאשר יש בפנינו בשורה טובה שתשמח את ההורים נשתדל להזדרז ולבשר להם מיד ונימנע (ככל האפשר) מלבשר להם בשורות העלולות לגרום להם צער.